

RETTEEN I ROSKILDE DOM

afsagt den 12. februar 2024

Sag BS-42508/2021-ROS

Civilstyrelsen
(advokat Mathias Kirk Jordansen)

mod

██████████
(beskikket advokat Thomas Stigaard Hansen)

Denne afgørelse er truffet af kst. dommer Rikke Baier Holgersen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 8. november 2021. Sagen drejer sig om, hvorvidt Civilstyrelsen har et regreskrav mod sagsøgte for betaling af svie og smertegodtgørelse, erhvervsevnetabserstatning, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erstatning for udgifter til advokatbistand, som staten har udbetalt til sagsøgtes tidligere lærer. Betalingerne er sket efter en episode, der fandt sted, den 29. september 2015, da sagsøgte var 12 år gammel.

Civilstyrelsen har nedlagt påstand om, at ██████████ tilpligtes til sagsøgeren at betale 75.000 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 13. november 2021.

██████████ har nedlagt påstand om frifindelse.

██████████ har fri proces.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Sagen udspringer af en episode, der fandt sted den 29. september 2015 som led i undervisningen i [REDACTED] klasse, da han var 12 år gammel. [REDACTED] [REDACTED] daværende lærer meldte episoden til politiet.

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport af 2. oktober 2015 blandt andet:

" ...

Gerningstidspunkt / -rum

Tirsdag den 29. september 2015 kl. 13.45

Sagens genstand

FOU er lærer i 5. specialklasse, hvor der tales om religion og hvorvidt kristne og muslimer kan være kærester. PER, elev i klassen, er imod at to personer med forskellig religion kan være kærester. FOU forklarer, at det er en privat sag, som PER ikke skal blande sig i. PER tager en pistol op af tasken, tager ladegreb og sigter på FOU mens han siger "jeg hader skolen, jeg hader lærerne". Derefter retter han pistolen mod sit eget hoved og siger "har lyst til at skyde mig selv", hvorpå han lægger pistolen tilbage i tasken. FOU har efterfølgende konstateret, at der var tale om attrap.
..."

Den pågældende lærer blev afhørt af politiet den 5. oktober 2015. Det fremgår af høringsrapporten af samme dato blandt andet:

" ...

Fou. gik hurtigt ned i klassen og oplyste klassen, at hun kunne se de er kede af det og det skal de tale om. Hun bad klassen sidde stille og række hånden op når de skulle tale, som havde de undervisning. Det hele gik ud på, at en muslimsk dreng, [-] og en kristen pige, [-] fra klassen var kærester. Det kunne [REDACTED] slet ikke forholde sig til, så der var en stor diskussion om, at muslimer og kristne ikke kunne være kærester. Fou. oplyste [REDACTED], at han havde overskredet den muslimskes drengs grænser om at han var kærester med en kristen pige eller ej [...] Alle sidder stille og roligt og taler sammen. Konflikten er ved at være droslet ned.

[REDACTED] sad ca. 7 m fra fou. Hun så på ham på et tidspunkt og bemærkede, at han havde et uhyggeligt vredt og skræmmende ansigt, som havde han "flammer i øjnene". Stille og roligt tog han en pistol op af sin

taske med den ene hånd og pegede på fou. Herefter tog [REDACTED] ladegreb på pistolen. Fou. Blev skræmt og tung i hele kroppen, som hun ikke kunne flytte sig fra stedet. Hun troede det var en rigtig pistol. Ca. 1,5 m fra hende var en havedør og mens [REDACTED] sad med pistolen, tænkte fou, at denne døre kunne bruges som flugtvej. Ligeledes var hun meget bekymret for resten af eleverne, specielt da nogle af dem havde oplevet voldsomme ting, fra det land de kom fra. [REDACTED] pegede med pistolen i ca. 12 sekunder. [REDACTED] udtalte "jeg hader skolen og jeg hader lærerne". Herefter sænker han sin arm, for at sætte pistolen til egen tinding og udtalte "jeg har også lyst til at skyde mig selv". Herefter lagde [REDACTED] pistolen ned i sin taske igen.

Fou. troede fortsat, at [REDACTED] sad med en rigtig pistol. Kort efter sagde [REDACTED] til [REDACTED] "hvad fanden bilder du dig ind, at sigte på mig".

De andre elever sad helt stille og var rystet og måbende over det skete. En af eleverne sagde til [REDACTED] "er du klar over hvad du har gjort, du har siddet og truet [REDACTED]".

Kort efter kom en anden lærer i klassen og mærkede der var en speciel stemning. Fou. forlod kort efter lokalet og overlod klassen til den anden lærer. Herefter gik hun retur til kontoret og oplyste sin leder om det skete. Mens hun var der blev [REDACTED] også bedt om, at komme på kontoret. Lederen talte kort med [REDACTED]. Fou. kan umiddelbart ikke huske, hvad der blev talt om. Hun havde det meget dårligt over det skete. Kort efter forlod fou. skolen og kørte hjem. Forespurgt så hun ikke efterfølgende pistolen og vidste, at den ikke var taget fra [REDACTED].

..."

[REDACTED] blev afhørt af politiet den 8. oktober 2015. Det fremgår af afhøringsrapporten af samme dato, at [REDACTED] gennemlæste og underskrev denne. Det fremgår endvidere blandt andet:

" ...

Kort efter kom en lærer [REDACTED] ind i klassen, hun forlod klassen og umiddelbart efter kom fou. ind, som deres lærer for den time. Hun bad dem alle tale om det skete og sad overfor sigtede. Han havde det dårligt og på et tidspunkt rakte han ned i sin taske og tog sin legetøjpistol op af tasken. Han tog den op med den ene hånd i strakt arm og tog herefter ladegreb på pistolen. Sigtede oplyste til undertegnede, at der var tale om en legetøjpistol og når man tog ladegreb sagde den en lille pift lyd. Forespurgt oplyste sigtede, at han ikke sigtede på [REDACTED]. Han tog herefter pistolen op og sigtede sig selv i tindingen. Herefter lagde han den ned i tasken igen. Forespurgt kan sigtede ikke huske om

han sagde noget under hele episoden. Fou. forlod klassen og kort efter gik sigtede ud på gangen for derefter at blive kaldt på kontoret. Her kom [REDACTED] også til og lederen og sigtede fik talt om det skete.

Sigtede sagde undskyld til fou. Han vidste godt, at [REDACTED] var blevet meget forskrækket over det skete. Han var meget ked af det hele, men synes han havde en rigtig dårlig dag.

Sigtede havde haft et par sygedage efter det skete. Han var begyndt i skolen igen.

Han blev foreholdt forurettede [REDACTED] forklaring. Forespurgt kunne han godt huske, hvad han sagde til [REDACTED], da han sad og sigtede på hende og herefter på sig selv. Han havde ikke nævnt det i første omgang, da han var flov over det skete.

..."

Den 12. december 2016 blev der på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings foranledning udarbejdet en psykiatrisk speciallægeerklæring vedrørende den pågældende lærer. Af denne fremgår blandt andet:

" ...

HENVISNINGSÅRSAG

46-årig, gift kvinde, aktuelt sygemeldt fra job som skolelærer, henvises til psykiatrisk vurdering på baggrund af anmeldt arbejdsskade.

Ved undersøgelsen ønskes der en beskrivelse af subjektive klager og objektive fund, samt hvilken indflydelse dette kan have på tilskadekomnes erhvervsevne.

Følgende ønskes belyst:

- Evt. forudbestående psykisk, og aktuelle symptomer hidrørende fra denne
- Beskrivelse af traumet/påvirkning
- Beskrivelse af symptomer/psykisk lidelse, der kan anses for at være forårsaget af traumet, herunder givet behandling og effekten heraf
- Beskrivelse af den aktuelle tilstand, og et skøn over prognosen for de aktuelle symptomer
- Sociale oplysninger til vurdering af om GS's mulighed for at skaffe sig arbejde med samme løn som før skaden
- Diagnose

...

AKTUELT

Umiddelbart efter hændelsen beskriver GS at føle sig i chok Hun kan huske hun gable, frøs og følte sig meget utryk ved at være på skolen

Hun ville bare hjem Hun kan huske, at hun spørger de andre, om de har taget pistolen, men oplever, at de bare kigger undrende på hende Efter samtalen med skolelederen, kørte GS hjem i egen bil Hun var lige kommet på motorvej, da hun kørte ind til siden, fordi hun brød grædende sammen Hun mener, at have holdt der ½ time, hvorefter hun kørte hjem, selvom hun ikke kan huske hvordan

Da hun kommer hjem, fortæller hun ingenting til familien Hun kører [-] til træning med heste, som hun plejer, men føler hun går i en osteklokke Først efter pres fra manden, som godt kan mærke der er noget galt, fortæller hun historien og hun bryder sammen igen

Efterfølgende føler GS sig tom, følelsesløs og har vedvarende osteklokkefølelse. Hun beskriver, at hun i starten bare sad i køkkenet og kiggede ud af vinduet. Hun isolerede sig indendørs, og var meget bange. Hun turde ikke åbne døre og vinduer, når hun var alene. Hun har vedvarende billeder af, hvor hun ser sig selv blive skudt især om natten når hun ikke kan sove. Hun udvikler panikangstanfald i situationer, hvor hun føler sig utryk. Det kan være i forbindelse med, hun er ude at handle. Da hun blev afhørt af politiet, da det foregik i et stille rum, i forbindelse med mange mennesker og i nogen grad med offentlig transport Hun kan slet ikke forestille sig at skulle køre i tog, hvor hun ikke havde nogen mulighed for at kunne komme ud igen.

Indledningsvist blev GS tilbudt psykologsamtaler via [lægeklinik 3] telefonisk. Hun havde et par samtaler i løbet af den første uge, men fandt det meget mærkeligt, og oplevede ikke det havde nogen effekt Der blev efterfølgende etableret kontakt til psykolog, som boede mange kilometer væk. Hun kom til 6-8 samtaler, men hver gang var det en stor overvindelse pga. den lange transporttid, og hun måtte melde fra. Der blev så etableret kontakt til ny psykolog, hvor hun har fået 12 gange og der er bevilget yderligere forlængelse. Hun beskriver at hun er glad for at snakke med denne psykolog, pga. de mange problemer hendes sygdomsmedling har givet hende, men det er ikke indtrykket, at det egentligt har bedret hendes psykiske tilstand.

Psykologen har nævnt muligheden for medicinsk behandling. Det har hun imidlertid ikke ønsket. Hun har dog fået en henvisning til psykiater for 3 måneder siden, som hun dog endnu ikke har benyttet sig af. GS's aktuelle tilstand er præget af at hun fortsat har flashbacks, som især bliver aktiveret hvis hun hører den kliklyd som pistolen gav. Det er dog sjældnere nu.

...

RESUMÉ

46-årig, gift kvinde, aktuelt sygemeldt fra sit job som ufaglært lærer, henvist til psykiatrisk vurdering på baggrund af anmeldt arbejdsskade. Der er ingen dispositioner til psykisk sygdom. Opvækst og udvikling

har været upåfaldende. Der har ikke tidligere været noget misbrug, men i forbindelse med sygdomsforløbet har hun udviklet et større alkoholindtag om aftenen, mhp. at afhjælpe hendes søvnproblemer. Fysisk har hun haft discusprolaps siden 27 årsalderen, som ikke aktuelt giver væsentlige gener. Hun er derudover i behandling for forhøjet blodtryk. Indtil nuværende har hun aldrig været i psykiatrisk eller psykologisk behandling. I forbindelse med sit arbejde med en specialklasse, hvor hun forsøgte at løse nogle konflikter, trak en af eleverne en pistol op af tasken og sigtede på hende 10-15 sekunder. Han tog ladegreb, og pistolen gav en kliklyd. Efterfølgende peger han på sig selv, og udtaler han ønsker at skyde sig selv. GS beskriver at hun var overbevist om, at hun ville blive skudt, og følte sig fastlåst i situationen. Hun har siden haft det psykisk dårligt, og været fuldtidssygemeldt.

Umiddelbart efter udviklede hun symptomer i form af tomhedsfølelse, havde flashbacks hvor hun så billeder af sig selv skudt, udtalte søvnforstyrrelser, anspændthed og angst for at gå ud. Hun skal hele tiden tage sine forbehold, fx skal hun gerne have overblikket og kunne overskue de situationer hun er i. Dertil er hun blevet mere og mere trist, har nedsat energi og overskud, føler sig træt og har udtalte koncentrations- og hukommelsesproblemer. Hun har lav selvtillid, konstant dårlig samvittighed, hvor hun føler hun har ødelagt familien, i og med hun ikke kan få det bedre. Hun har vedvarende søvnproblemer, som hun i øjeblikket forsøger at håndtere ved et vist alkoholindtag om aftenen. Hun har haft selvmordstanker.

..."

Den 8. november 2018 traf Erstatningsnævnet afgørelse om at tilkende læreren godtgørelse for svie og smerte op til maksimumbeløbet og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra den 1. september 2016 til den 29. juli 2018.

Den 9. november 2018 blev der udarbejdet en psykiatrisk speciallæge erklæring på foranledning af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Af denne erklæring fremgår blandt andet:

" ...

AKTUELLE

GS har siden traumat haft flashbacks, hvor hun ser sig selv blive skudt. Når GS er ude blandt andre, udløses disse flashbacks, hvis nogen griber efter noget i deres taske, GS får tanken om, at de tager en pistol op. GS har meget vanskeligt ved at være sammen med fremmede mennesker i et lokale, hvis hun ikke i forvejen har sikret sig, at hun har en plads lige ved siden af døren, således at hun sikrer sig, at der er en umiddelbar flugtvej. GS kan ikke sidde med ryggen til andre eller med ryggen til en åben dør. GS kommer ikke til større familiefester, går ikke i biografen,

og hun kan ikke gå ned af lange, smalle gange Angsten for ikke at kunne komme væk er konstant m stede. Når GS er hjemme, låser hun altid dørene, hun går helst ikke uden for egen matrikel.

GS angiver, at der ikke skal meget til, før hun græder. Hun sover dårligt. Hun har svært ved at falde i søvn og vågner flere gange i løbet af natten, GS føler sig konstant træt GS er meget ked af de begrænsninger hun har fået for udfoldelse. Det fylder meget i tankerne i det daglige, og hun bebrejder sig selv, at det går ud over familien, GS føler sig hele tiden i alarmberedskab i forhold til mulige farer og føler, at hun skal være forberedt GS får angstanfald i situationer, hvor hun føler sig presset. Det medfører fysiske symptomer med hjertebanken, sved og hurtig vejrtrækning. GS kan således ikke længere gå til tandlægen. Føler sig låst fast i tandlægestolen, og dette udløser angstanfald, så hun ikke kan samarbejde.

GS kan ikke længere tage med [-] til ridestævner, hvor det er nødvendigt med hotelophold. Hun kan kun sove derhjemme.

GS har ikke kunnet gå ind på en skole. idet hun får flashbacks.

Hun dyrker ikke længere motion, tør ikke gå uden for matriklen for at gå en tur i skoven, sådan som hun tidligere har gjort. Når GS skal handle ind, tager hun kun hen i det lokale supermarked, og det er klokken 8 om morgenen, hvor hun ved, at der ikke er ret mange andre kunder. Når hun står ved kassen, og de andre kunder tager deres pung op, oplever hun det som om, at de tager en pistol op af tasken. GS har således undvigeadfærd, er vagtsom, har flashbacks, angstanfald, søvnforstyrrelser, hyppigt påtrængende tanker omkring de belastende oplevelser.

Koncentrationsevnen er dårlig, GS har det bedst med praktisk arbejde på egen matrikel.

GS er rastløs, grådlabil og urolig og har fået en nedsat tolerancegrænse. Vedrørende humøret fortæller GS, at det er svingende, og hun har nogen grad af uoverkommelighedsfølelse. GS isolerer sig i betydelig grad og har ikke kunnet arbejde siden traumet.

GS har ikke haft tvangstanker eller tvangshandlinger og har aldrig haft psykotiske symptomer af nogen art. Behandlingsmæssigt har GS fået psykologhjælp efter traumet og får det forsat. Hun går der stadig hver 2. – 3. uge.

...

RESUMÉ/KONKLUSION/DIAGNOSE

Det drejer sig om en 49-årig kvinde, der har haft en god opvækst og klarer sig godt i skolen både fagligt og socialt GS har haft arbejde som butikschef, ufaglært lærer og damefrisør.

Hun har været på sygedagpenge siden traumet.

I legemlige henseende lider GS af smerter i ryggen og venstre knæ og er i forebyggende behandling for hjertebanken og forhøjet blodtryk. I psy-

kisk henseende har GS tidligere været psykisk rask. Hun har, efter traumet i 2015, været plaget af symptomer med vagtsomhed, undvigeadfærd, flashbacks, søvnforstyrrelser, angstanfald, hyppigt påtrængende tanker omkring de belastende oplevelser, koncentrationsproblemer og nedsat tolerancetærskel. Traumat har ændret GS' personlighed fra at være initiativrig, udadvendt med et højt funktionsniveau og stor arbejdskapacitet til at være grådlabil, trist med isolationstendens, indadvendthed og med en mistro over for andre mennesker.

Der er forsøgt relevant behandling med samtaler hos psykolog med nogen effekt, og GS går der forsat hver 2. – 3. uge. Der har også været forsøgt medicinsk behandling med antidepressiv medicin ved psykiater i 2017.

DIAGNOSE

DF43.1 posttraumatisk belastningsreaktion/PTSD. reactio tarda e traumate gravis,

DF 62 0 personlighedsændring efter katastrofeoplevelse, mutatio personalitatis persistens post trauma catastrophicum.

Det er min vurdering, at den beskrevne PTSD og personlighedsændring entydigt er en følge af belastning i forbindelse med traume i 2015, hvor GS var ansat som lærer. Der ses ikke konkurrerende, private årsager. Tilstanden vurderes som stationær uden mulighed for yderligere bedring. GS er ikke i en tilstand, hvor det er sandsynligt, at hun igen kan varetage et arbejde uden for hjemmet.

..."

Den 15. april 2019 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse om at tilkende læreren godtgørelse for varigt mén, idet episoden den 29. september 2015 var blevet anerkendt som en arbejdsskade. Som begrundelse for afgørelsen er anført blandt andet:

" ...

Anerkendelse

...

Begrundelse

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan anerkende en ulykke som en arbejdsskade, hvis skaden er forårsaget af dit arbejde eller de forhold, det foregår under.

Ulykken den 29. september 2015 er en arbejdsskade.

Vi vurderer, at skaden i form af PTSD er forårsaget af, at du i forbindelse med dit arbejde som skolelærer trues af en elev med en pistol.

Ulykken sker i forbindelse med en ophedet religiøs diskussion vedrørende kærester, og hvor du i den forbindelse fortæller eleverne at religion er en privat sag.

En af eleverne bliver i den forbindelse vred, og du ser han tager sin hånd ned i tasken og tager en pistol op.

Han peger på dig med pistolen i 10-12 sekunder, tager ladegreb og pistolen giver en kliklyd. Herefter retter han pistolen mod sit eget hoved, før han lægger den tilbage i tasken.

I situationen er du ikke klar over at der er tale om en attrap, og du føler dig i livsfare og er sikker på at du bliver skudt.

Du modtager i efterforløbet psykologbehandling.

Vi vurderer, at hændelsen er egnet til at medføre PTSD, og har i den forbindelse også lagt vægt på, at der ikke er oplysninger om forudbestående psykiske gener.

..."

Den 13. juli 2020 fastsatte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lærerens erhvervsevnetab til 85 procent og udbetalte på ny erstatning fra den 1. november 2019. Det fremgår af afgørelsens begrundelse blandt andet:

"...

Begrundelse

...

Du er tilkendt førtidspension fra den 1. november 2019, og din erhvervsmæssige situation er afklaret. Vi har derfor truffet en endelig afgørelse om dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden. Kommunen vurderer, at din helbredssituation er en så betydelig barriere for din tilknytning til arbejdsmarkedet, at du ikke vil kunne blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

...

Vi har den 15. april 2019 fastsat dit varige men til 20 procent for middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion PTSD. Godtgørelsen for varigt men blev tilkendt for gener i form af flashbacks, hvor du ser dig selv blive skudt. Når du er ude blandt andre, udløses der flashbacks, hvis nogen griber efter noget i deres taske.

...

Vi vurderer, at du på grund af dine samlede gener ikke vil kunne vende tilbage til dit arbejde som skolelærer i samme omfang som før skaden.

Årsagen er, at jobbet indebærer mange funktioner, der vil være belastende for din psyke. Det er eksempelvis arbejde på en skole som kan minde dig om hændelsen, meget larm og støj, mange mennesker og uforudsigelighed.

...

Det betyder, at vi skønsmæssigt har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 85 procent.

..."

Af brev af 6. august 2021 fra Erstatningsnævnet til lærerens advokat fremgår, at der ligeledes er udbetalt erstatning for advokatomkostninger.

I brev af 15. september 2021 fra Midt- og Vestsjællands Politi, fik [REDACTED] [REDACTED] en frist på 14 dage til at komme med bemærkninger til sagen og politiets efterfølgende afgørelse om, hvorvidt staten skulle gøre regreskrav gældende mod [REDACTED]. Det blev samtidig blev oplyst, at politiet og Civilstyrelsen havde udbetalt i alt 745.839,28 kr. inkl. rente til den pågældende lærer som følge af episoden den 29. september 2015.

[REDACTED] gennemførelsesmentor på hans daværende skole fremsendte på hans vegne og i henhold til fuldmagt herom et svar til Midt og Vestsjællands Politi. Det fremgår heraf blandt andet:

"...

Eftersom [REDACTED] ikke er egnet til at tage vare på sig selv eller forstå denne erstatningssag, ønskes der på hans vegne, at erstatningskravet bortfalder på baggrund af manglende psykisk udvikling. Hvis erstatningssagen ikke bortfalder, ønskes der i så fald udsættelse, således, at [REDACTED] kan få en advokat på sagen.

Jeg har fungeret som mentor for [REDACTED] siden start august, idet han i dette regi betegnes som en frafaldstruet elev. [REDACTED] er dårlig begavet, har faglige, personlige og sociale udfordringer, der gør, at han har brug for en særlig indsats for at kunne gennemføre FGU. Der foreligger ikke en diagnose bag dette, da han ikke har været i udredning, men min umiddelbare vurdering af ham er, at han selv på nuværende tidspunkt ikke er alderssvarende og er hæmmet i sådan en grad, at det både går udover hans faglige og personlige udvikling.

Denne vurdering er til dels også baseret på de journaler og dokumenter, jeg har adgang til fra tidligere, som ligeledes er vedhæftet i denne mail. I disse dokumenter fremgår det, at han "har meget svært ved at læse andres følelser og behov. Derfor kommer [REDACTED] tit i en situation, hvor han får gjort andre vrede eller kede af det. Hvis noget ikke passer

Syv måneder forud for den i sagen omhandlede episode, den 25. februar 2015, blev der på anmodning af skolelederen på [REDACTED] daværende skole udarbejdet Pædagogisk Psykologisk vurdering af [REDACTED]. Det fremgår heraf blandt andet:

" ...

Konklusion og anbefalinger

[REDACTED] præstationer i kognitive opgaver svinger afhængigt af typen af opgaver. Han profiterer klart af, at opgaven er visuel. I visuelle opgaver demonstrerer han en god evne til at koncentrere sig. Han bliver mere veltalende. Desuden udviser han en god evne til logisk tænkning og analyse. Han magter tillige hurtige skift mellem syntese (se f.eks. et mønster i sin helhed) og analyse (se de enkelte detaljer i mønstret).

[REDACTED] har svært ved at huske hørte instruktioner, selvom han tilsyneladende forstår dem. Det vil sandsynligvis hjælpe ham at få visuel støtte (billeder, fotos, piktogrammer, o. lign.), når han skal huske noget.

[REDACTED] begrebs- og omverdensforståelse er ikke på alderssvarende niveau, selvom han virker nysgerrig og videbegærlig. Han har derfor rug for at blive inddraget i alderssvarende samtaler om samfundet omkring ham, hans egen hverdag, hvad forskellige ord og begreber betyder, konkrete emner af faglig art, mv. Det vil formodentlig hjælpe ham til bedre at kunne huske det, han lærer, hvis samtaler, gennemgang af emner, mv. understøttes visuelt af billeder. Desuden har [REDACTED] brug for mange gentagelser samt en tydelig struktur i det emne, der gennemgås med ham.

Endelig virker [REDACTED] noget overvægtig og besværet rent fysisk. Han har brug for, at voksne hjælper ham med at spise sundt, motionere, sove tilstrækkeligt, mv. I testsituationen er der påfaldende stor forskel på hans energiniveau i de to sessioner. Hvis dette også er mønstret i hverdagen, kan det påvirke hans faglige indlæring, motivation, mv., så [REDACTED] ikke får udnyttet sine kognitive potentialer optimalt.

..."

Forklaringer

[REDACTED] har om den 29. september 2015 forklaret, at han husker, at han var i klasselokalet, at episoden med pistolen fandt sted, og at en lærer sagde til ham, at han skulle lægge pistolen. Da han havde lagt pistolen fra sig, fortsatte undervisningen, som var det en helt normal dag. Efter undervisningen kom han op på kontoret. Han fik skæld ud, og han sagde undskyld til den pågældende lærer, [REDACTED]. Han vidste ikke, at han havde gjort noget forkert, men

det fik han at vide, at han havde, og han fik at vide, at han skulle undskylde. Han var vant til at undskylde, og han sagde derfor undskyld til [REDACTED]. Derefter skete der ikke mere i anledning af episoden.

Pistolen var en plastikpistol, der sagde pift, når man tog ladegreb på den. Han havde pistolen med i skole, fordi han og hans kammerat havde aftalt, at de skulle lege "politi og røvere" i pausen. De havde alle sammen deres legetøjspistoler med i skole. De legede i pauserne, og lærerne så, at de havde deres legetøjspistoler med, og at de legede "politi og røvere" med pistolerne uden for. Der havde ikke tidligere været problemer med, at de havde haft deres legetøjspistoler med i skole, og de havde ikke fået at vide, at legetøjspistoler ikke måtte medbringes i skolen.

Han husker ikke, at han sigtede på sin lærer eller sig selv. Han husker, at de andre elever i klassen sagde "læg den ned", og at han lagde pistolen, samt at undervisningen derefter fortsatte. Han husker ikke, hvad han sagde, da han sigtede på læreren med pistolen, og han husker heller ikke, hvad formålet med at trække pistolen frem i undervisningen var.

Han mener ikke, at han truede læreren på livet, og han bestrider, at han på nogen måde truede hende. Det har aldrig været hans hensigt at true læreren. De var 8 elever i klassen den pågældende dag. Han føler ikke, at de andre elever reagerede på episoden. Efterfølgende havde de frikvarter, hvor de legede sammen, og ingen var påvirket af episoden.

Han vidste ikke, at det var så alvorligt eller kunne have så mange konsekvenser. Han fik at vide, at han skulle undskylde, og det gjorde han. Han er ked af at høre, at læreren fik det så dårligt, for det var aldrig hans hensigt at true hende.

Han fik at vide, at læreren stoppede på skolen, men han fik ikke at vide hvorfor. Lærerne sagde bare, at hun ikke arbejdede der længere. Lærerne ville ikke have, at han skulle overtænke det eller føle, at det var hans skyld, og derfor sagde de ikke, hvorfor hun stoppede.

Hans far har ikke refereret fra den samtale, som hans far efterfølgende havde med politiet grundet deres bekymring over hans opførsel.

I dag læser han til social- og sundhedshjælper. Han bliver færdig med denne uddannelse til sommer, men derefter vil han læse videre til social- og sundhedsassistent. Det går rigtig godt med studierne, og han trives i det, men der er stadig 4 til 5 år tilbage af hans samlede uddannelse. Han begyndte på uddannelsen i begyndelsen af 2023. Først gik han på grundforløb i seks måneder, og derefter begyndte hovedforløbet, som han afslutter til sommer. Uddannelsen til social- og sundhedsassistent vil derefter tage yderligere 3 til 4 år.

Han får elevløn under sin uddannelse. Han tjener ca. 11.000 kr. om måneden før skat. Han har ca. 5.000 kr. udbetalt om måneden. Han hjælper med at betale regninger derhjemme, og han betaler også til mad og sin egen telefon. Der er ikke så meget til rådighed efter, han har betalt disse udgifter. Han har ingen for-mue.

Inden han begyndte på uddannelsen til social- og sundhedshjælper, gik han på FGU, der er en forbedrende grunduddannelse, så man kan komme ind på en videreuddannelse. Han manglede det meste i matematik, da han havde svært ved dette i folkeskolen. Han bestod matematik på FGU, så han derefter kunne starte på sin uddannelse. Da han gik på FGU, fik han 2.000 kr. om måneden i skoleydelse. Han har i dag en mentor, der hjælper ham og holder ham fast i sin uddannelse. Det fungerer rigtig godt for ham.

Parternes synspunkter

Civilstyrelsen har i sit påstandsdokument af 8. januar 2024 anført:

" ...

4. ANBRINGENDER

4.1 Gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelser kan ikke prøves under retssagen

Sagsøgte opfordrede under sagens forberedelse Civilstyrelsen til at fremlægge dokumentation for, at deliktsovertrædelsen var blevet vurderet (samt til at fremlægge selve vurderingsgrundlaget) på et nævns-møde med deltagelse af landsdommer og to øvrige medlemmer. Civilstyrelsen har forstået dette som en indsigelse mod gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelser.

Det følger af offererstatningsloven og dennes system, at det er Erstatningsnævnets afgørelse, der som oftest – men ikke nødvendigvis – er baseret på en straffedom, der vil danne grundlag for et regreskrav. Dette er også bekræftet implicit i Højesterets dom U2015.944H, og skadevolder kan efter U2020.2390H ikke under en regressag få prøvet indsigelser mod gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelser.

Gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelse, herunder Erstatningsnævnets vurdering af, at der er tale om en straffelovsovertrædelse, kan således ikke prøves i forbindelse med nærværende regressag.

Civilstyrelsens regreskrav er som udgangspunkt klassificeret som et almindeligt afledet regreskrav mod en ansvarlig skadevolder, jf.

U.2015.944H modsætningsvis. Dette medfører også, at skadevolderen som udgangspunkt hverken skal stilles dårligere eller bedre, end hvis kravet var rettet direkte fra skadelidte mod skadevolder, jf.

U.2020.2390H, hvor Højesteret bl.a. udtalte:

”Højesteret finder, at det følger af bestemmelsen, at skadevolder i en regres-sag har samme indsigelser over for staten, som skadevolder ville have i en erstatnings-sag direkte mellem skadelidte og skadevolder. Skadevolder kan dermed gøre gældende, at dansk rets almindelige regler om en skadevolders erstatningsansvar ikke er opfyldt, herunder at der ikke foreligger årsagssammenhæng mellem lovovertrædelsen og skadelidtes skade. Højesteret finder endvidere, at der under en sådan efterfølgende regressag mod skadevolder ikke kan ske en prøvelse af, om Erstatningsnævnets afgørelse er ugyldig f.eks. på grund af manglende overholdelse af fristregler. Det bemærkes herved, at det som anført er skadelidtes krav mod skadevolderen, som staten indtræder i, og at regreskravets berettigelse derfor beror på en prøvelse af skadelidtes krav og ikke af gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelse.”
(min understregning)

Det gøres derfor gældende, at det under alle omstændigheder er godt-gjort, at der er det fornødne ansvars-grundlag, uanset om hændelsen kan anses for omfattet af straffeloven eller ej. Dette understøttes desuden af præmisserne i U.2024.331H, der ikke behandler, hvorvidt der var begået en straffelovsovertrædelse, men derimod hvorvidt der var handlet ansvarspådragende.

4.2 Erstatningsnævnets og Midt- og Vestsjællands Politis administrative behandling

Civilstyrelsen bestrider, at der påhviler styrelsen en *”særlig pligt, støttet på forvaltningsretlige principper, til at underrette og partshøre i voldsoffersagen”* (svarskriftet, side 3). Det forekommer uklart, hvorvidt sagsøgte med formuleringen *”voldsoffersagen”* henviser til den administrative behandling hos enten Erstatningsnævnet eller Midt- og Vestsjællands Politi, hvor sidstnævnte rettelig traf beslutning om at gøre regres. I det følgende redegøres der for, hvorfor sagsøgte imidlertid hverken under Erstatningsnævnets eller politiets administrative behandling havde krav på at blive bl.a. partshørt, idet det dog samtidig bemærkes, at politiet anmodede om sagsøgtes bemærkninger i forbindelse med politiets behandling, jf. afsnit 4.2.2.

4.2.1 Skadevolderen er ikke part i Erstatningsnævnets administrative sag

Det følger af § 7 i bekendtgørelse nr. 824 af 26. juni 2013 om forretningsorden for Erstatningsnævnet, at skadevolderen ikke efter det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb anses som part i sagen ved Erstatningsnævnet. Sagen ved Erstatningsnævnet er et inter partes anliggende mellem forurettede og det offentlige. Det betyder, at skadevolderen ikke har nogen partsbeføjelser i sagen ved Erstatningsnævnet.

Skadevolderen har således ikke ret til at udtale sig eller til at blive hørt i forbindelse med sagens afgørelse, men er derimod berettiget til aktindsigt efter forvaltningsloven i det omfang, akterne i nævnets sager indeholder oplysninger om skadevolderen selv. Dette kan f.eks. være for så vidt angår domme og retsbøger.

Det bemærkes, at sagsøgte i regressagen for retten har mulighed for at komme med indsigelser mod kravet over for staten. Hertil kommer, at sagsøgte på helt sædvanlig vis har mulighed for at føre beviser og forklare sig direkte for den dømmende ret.

4.2.2 Midt- og Vestsjællands Politis beslutning om at rette et regreskrav mod sagsøgte udgør ikke en afgørelse i forvaltningslovens forstand

Det følger af forvaltningslovens § 2, at forvaltningsloven kun finder anvendelse for behandlingen af sager, hvori der vil blive truffet afgørelse. Med afgørelse menes der sager, hvor forvaltningen fastsætter, hvad der skal være ret i et foreliggende tilfælde, jf. lovforslag nr. 4 af 2. oktober 1985, de specielle bemærkninger til § 2.

Politiets beslutning om at rette et regreskrav mod sagsøgte er ikke en afgørelse i forvaltningslovens forstand, idet afgørelsen ikke fastsætter, hvad der skal være ret i sagen. Beslutningen kan derfor heller ikke være ugyldig som følge af f.eks. manglende partshøring. Dog bemærkes det, at politiet anmodede om sagsøgtes bemærkninger ved brev af 15. september 2021 (bilag 5).

Sagen mellem Civilstyrelsen og sagsøgte er i stedet udtryk for en almindelig civilretlig tvist, hvor Civilstyrelsen er indtrådt i det erstatningskrav, som forurettede havde mod sagsøgte, hvilket ligeledes er anført i lovforslag nr. 184 af 27. april 2022 om ændring af lov om erstatningsansvar m.fl., de almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.1.

4.3 Forældelse

Civilstyrelsen gør med henvisning til U.2015.944H gældende, at kravet ikke er forældet. Ved dommen blev det fastslået, at forældelsesfristen for et regreskrav efter offererstatningslovens § 17 først begynder at løbe, når Erstatningsnævnet har truffet afgørelse.

Højesteret anførte:

”Offererstatningsordningen indebærer, at staten bl.a. kan yde erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes ved overtrædelse af straffeloven, i det omfang visse nærmere angivne betingelser er opfyldt. Efter loven træffes afgørelsen om de pågældende krav mod staten af Erstatningsnævnet. Først når den skadelidte har ansøgt om erstatning fra staten, og Erstatningsnævnets afgørelse foreligger, har politiet grundlag for at træffe afgørelse om, hvorvidt der i medfør af offererstatningslovens § 17 skal gøres regreskrav gældende mod en ansvarlig skadevolder. På denne baggrund finder Højesteret, at der foreligger særlige omstændigheder, således at den treårige forældelsesfrist for regreskravet først begynder at løbe, når Erstatningsnævnet har truffet afgørelse om det pågældende krav, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1”

Civilstyrelsen har ved stævning af 8. november 2021 overholdt den treårige forældelsesfrist, jf. erstatningsansvarslovens § 4, der begyndte at løbe fra Erstatningsnævnets afgørelser af henholdsvis 8. november 2018 (bilag 2), 13. december 2018 (bilag 3) og 6. august 2021 (bilag 4).

Derudover gøres det med henvisning til sagsfremstillingen, jf. stævningen, side 2, gældende, at Midt- og Vestsjællands Politi, og efterfølgende Civilstyrelsen, har forfulgt sine krav inden for rimelig tid.

Dette understøttes af, at Midt- og Vestsjællands Politi ved brev af 15. september 2021 (bilag 5) oplyste sagsøgte om Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2-4), idet Midt- og Vestsjællands Politi samtidig bad om sagsøgtes eventuelle bemærkninger hertil. Sagsøgte fremkom med sine bemærkninger ved brev af 29. september 2021 (bilag 6). Midt- og Vestsjællands Politi rejste ved afgørelse af 14. oktober 2021 (bilag 7) krav mod sagsøgte om at betale kr. 745.839,28. Sagsøgte reagerede ikke på brevet.

Civilstyrelsen anlagde herefter stævning af 8. november 2021.

Civilstyrelsens krav er således hverken forældet eller bortfaldet som følge af passivitet.

Det bestrides, at der skulle være noget grundlag for sagsøgtes synspunkt om, at Højesterets dom ikke kan udstrækkes til at gælde en sag

som den foreliggende, hvor der bl.a. er tale om en mindreårig, og synspunktet har da heller ikke støtte i hverken lovgrundlaget eller retspraksis.

Som det fremgår af de citerede præmisser i U.2015.944H ovenfor, er der i sager under offererstatnings-ordningen tale om "særlige omstændigheder", idet politiet først *efter* Erstatningsnævnets afgørelse har mulighed for at vurdere, om der skal gøres et regreskrav gældende mod skadevolderen, jf. offererstatningslovens § 17. De "særlige omstændigheder" er dermed en reference til selve offererstatningsordningen og "kronologien" af de administrative afgørelser og beslutninger i regi af offererstatningsordningen, og det er disse omstændigheder, der begrunder en udskydelse af det tidspunkt, hvor forældelsesfristen begynder at løbe.

4.4 Årsagssammenhæng

Det er godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem den forsætlige trussel, sagsøgte fremsatte over for forurettede, og den sygeperiode og de psykiske skader, forurettede herved blev påført.

I sager om forsætlig voldsudøvelse, trusler mv. er beviset for årsagssammenhængen desuden lempeligt, jf. U.2002.1496H. Dette gælder derfor også i sager om voldsofferregres, jf. bl.a. U.2022.4152V, U.2020.2390H, U.2019.1337V og U.2017.2307V, hvor de skadegørende handlinger pr. definition begås forsætligt. Det lempede beviskrav gælder ligeledes i sager, hvor der ikke foreligger en straffedom, men hvor retten vurderer, at der er tale om en forsætlig, ansvarspådragende handling, jf. U.2024.331H. Herefter anses det for tilstrækkeligt til at statuere årsagsforbindelse, at det bedømmes som mere sandsynligt, at skaden ikke ville være indtrådt uden volden/truslen, end at skaden ville være indtrådt også uden den udøvede vold/fremsatte trussel. Det følger således af Højesterets praksis, at kravene til bevis for årsagssammenhæng lempes, hvis skadevolderens handling er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, det vil sige klar culpa.

I denne sag er der tale om en *forsætligt* fremsat trussel, som utvivlsomt kan have været årsag til de opståede skader og gener hos forurettede.

Selv i det tilfælde, at det kan godtgøres, at forurettede har en særlig følsomhed i relation til psykiske skader eller er særligt sårbar, følger det af retspraksis, f.eks. U.1996.1334H og U.2012.276H, at en sådan følsomhed er uden betydning for den erstatningsretlige årsags- og adækvans-

bedømmelse, jf. det almindelige erstatningsretlige princip om at "tage skadelidte, som skadelidte er".

Årsagssammenhængen understøttes af, at det fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 12. december 2016 (bilag 8), at forurettede som følge af hændelsen den 29. september 2015 blev diagnosticeret med posttraumatisk belastningsreaktion (DF43.1) og depressiv enkeltepisode af moderat til svær grad (DF32.1).

Det fremgår desuden af psykiatrisk speciallægeerklæring af 9. november 2018 (bilag 9), at forurettede som følge af hændelsen på ny blev diagnosticeret med posttraumatisk belastningsreaktion (DF43.1) samt denne gang i øvrigt personlighedsændring efter katastrofeoplevelse (DF62.0). Det fremgår eksplicit (bilag 9, side 4), at diagnoserne "*entydigt er en følge af belastning i forbindelse med traume i 2015, hvor [forurettede] var ansat som lærer*", at tilstanden vurderes som "*stationær uden mulighed for yderligere bedring*", samt at forurettede "*ikke er i en tilstand, hvor det er sandsynligt, at hun igen kan varetage et arbejde uden for hjemmet*".

4.4.1 Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelser i sagen

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 15. april 2019 (bilag 10), at forurettedes varige mén blev vurderet til 20% som følge af hændelsen, der blev anerkendt som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderede, at forurettede havde middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion svarende til méntabellens pkt. J.1.3.

Forurettede fik herefter udbetalt en godtgørelse for varigt mén på kr. 167.121,00 efter arbejdsskadesikringslovens § 18, stk. 1 og 2 (bilag 10, side 3).

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 13. juli 2020 (bilag 11), at forurettedes erhvervsevnetab som følge af hændelsen blev vurderet til 85%. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderede i den sammenhæng, at overgangen til førtidspension var begrundet i arbejdsskaden (hændelsen den 29. september 2015), og at det ikke kunne anses for overvejende sandsynligt, at andre forhold ville have påvirket forurettedes erhvervsevne, hvis arbejdsskaden ikke var sket.

Forurettede fik herefter pr. 1. november 2019 udbetalt erhvervsevnetaberstatning i form af et skattepligtigt månedligt beløb på kr. 24.531,00, jf. arbejdsskadesikringslovens §§ 17, stk. 5 og 27 (bilag 11, side 2).

I sager, hvor der foreligger en udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring, må det ved bevisbedømmelsen tages i betragtning, at Arbejds-markedets Erhvervs-sikring under medvirken af lægelig fagkundskab og gennem behandling af et stort antal sager har oparbejdet en omfattende viden og en særlig erfaring i at foretage de pågældende vurderinger om årsagssammenhæng, varigt mén og erhvervsevnetab. Der skal derfor være et sikkert grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings vurderinger, jf. f.eks. U.1999.1565H, U.2005.3273H og U.2005.701/2H.

Det er Civilstyrelsens opfattelse, at Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings afgørelser af 15. april 2019 og 13. juli 2020 (bilag 10 og 11) med betydelig vægt taler for, at der er årsagssammenhæng mellem hændelsen den 29. september 2015 og *dels* den sygeperiode, der har medført, at forurettede ved Erstatningsnævnet blev tilkendt godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste samt *dels* forurettedes tab af erhvervsevne, der ligeledes har berettiget hende til erstatning efter erstatningsansvars-loven (differencekrav).

4.4.2 Den udløsende faktor til sygemeldingen

I henhold til praksis er det afgørende for berettigelsen til godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, om en hændelse kan anses for at være den udløsende faktor til sygemeldingen, og om generne som følge af hændelsen efterfølgende har været medvirkende til sygemeldingen under hele sygeperioden, jf. bl.a. dommene U.2012.1838H og U.2013.508H.

Både forudbestående gener og konkurrerende skadesårsager er således uden betydning, såfremt det er den skadegørende handling, der har udløst sygeforløbet og efterfølgende blot er en medvirkende årsag til det fortsatte sygeforløb.

Det gøres gældende, at hændelsen den 29. september 2015 udgjorde den udløsende faktor til sygemeldingen, og at forurettedes psykiske gener som følge heraf (i hvert fald) udgør en medvirkende årsag til det fortsatte sygeforløb.

4.5 Godtgørelse for svie og smerte op til lovens maksimum

Erstatningsnævnet tilkendte ved afgørelse af 8. november 2018 (bilag 2) godtgørelse for svie og smerte med kr. 76.500,00 op til lovens maksimum for 2018, jf. erstatningsansvarslovens § 3, 3. pkt., jf. § 15.

Erstatningsnævnet udspecificerede ikke i sin afgørelse, for hvilken periode der blev tilkendt godtgørelse for svie og smerte. Det gøres dog gældende, at kravet er dokumenteret, da det bl.a. fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 12. december 2016 (bilag 8, side 2), at forurettede på daværende tidspunkt havde været sygemeldt siden hændelsen den 29. september 2015, ligesom det fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 9. november 2018 (bilag 9, side 4), at hun havde været på sygedagpenge siden hændelsen.

Det bemærkes, at opgørelsen af godtgørelsen for svie og smerte ikke er bestridt af sagsøgte.

4.5.1 Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. september 2016 til 31. oktober 2019

Erstatningsnævnet tilkendte ved afgørelser af 8. november 2018, 13. december 2018 og 6. august 2021 (bilag 2-4) erstatning for tabt arbejdsfortjeneste med i alt kr. 571.935,36 for perioden 1. september 2016 til 31. oktober 2019, hvor hun overgik til førtidspension.

Sagsøgte har ikke gjort konkrete anbringender gældende til støtte for, at betingelserne for tilkendelse af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke skulle være opfyldt.

Der henvises dog til de lægelige akter som beskrevet under afsnit 4.4, idet det gøres gældende, at forurettedes sygemelding samtidig medførte, at hun var uarbejdsdygtig og berettiget til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra 1. september 2016 til 31. oktober 2019, hvor hun overgik til førtidspension. Det fremgår desuden eksplicit af den psykiatriske speciallægeerklæring af 9. november 2018 (bilag 9, side 2), at forurettede ikke havde kunnet arbejde efter traumet.

Sagsøgte har endelig ikke bestridt opgørelsen af kravet. Civilstyrelsen henviser til de i afgørelserne indeholdte opgørelser erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste (bilag 2-4).

4.5.2 Erstatning for tab af erhvervsevne - differencekrav

Ved afgørelse af 6. august 2021 (bilag 4) tilkendte Erstatningsnævnet forurettede differencen mellem erstatningen for tab af erhvervsevne efter erstatningsansvarsloven og arbejdsskadesikringsloven (differencekrav).

Erstatningsnævnet fulgte ved sin afgørelse Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne af 13. juli 2020 (bilag 11), hvor erhvervsevnetabet som følge af hændelsen blev vurderet til 85%.

Det gøres gældende, at sagsøgte ikke har tilvejebragt et sikkert grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings vurdering, jf. afsnit 4.4.1 ovenfor.

Sagsøgtes bemærkninger ad arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2, kan ikke føre til et andet resultat. Dette skyldes, at imens der i arbejdsskadesager er en *formodning* for årsagssammenhæng, er beviskravet *endnu mere* lempeligt i regressager, jf. det ovenfor anførte under afsnit 4.4.

Der er på baggrund af sagens lægelige akter ikke noget grundlag for et synspunkt om, at der ikke er årsagssammenhæng mellem hændelsen den 29. september 2015 og forurettedes erhvervsevnetab.

Endelig bemærkes det, at sagsøgte ikke har bestridt opgørelsen af den tilkendte godtgørelse for tab af erhvervsevne. Civilstyrelsen henviser til beregningen af differencekravet (bilag 4, side 2-3).

4.6 Erstatningsansvar for børn under 15 år

Civilstyrelsen har som følge af Højesterets dom i U.2024.331H besluttet skønsmæssigt at nedsætte påstanden til kr. 75.000,00. Nedsættelsen er begrundet i Civilstyrelsens fortolkning af Højesterets præmisser om børns erstatningsansvar efter erstatningsansvarslovens § 24 a.

Efter erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt., kan erstatningen nedsættes eller endog helt bortfalde, for så vidt det findes billigt på grund af manglende udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt, derunder navnlig forholdet mellem den skadegørendes og den skadelidendes evne til at bære tabet og udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre.

Reglen blev indført ved lov nr. 389 af 14. juni 1995 og svarer til § 63 i den tidligere myndighedslov.

Af forarbejderne til sidstnævnte, jf. kommissionsudkast fra juli 1921, fremgår vedrørende henholdsvis forsætlig eller blot uagtsom skadesforvoldelse, at dette "*naturligvis bør have Betydning for Answarets omfang.*"

Om myndighedslovens § 63 fremgår desuden følgende af betænkning nr. 352/1964 om arbejdsgiveres erstatningsansvar for ansattes skadegørende handlinger mv.:

"...at ansvarslempelse alene finder sted som en undtagelse fra den almindelige regel om sædvanligt erstatningsansvar, idet erstatningspligten for børn under 15 år kan nedsættes eller endog helt bortfalde, for så vidt det findes billigt på grund af manglende udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt.

[...]

Ved »handlingens beskaffenhed« har man, jfr. herved kommissionsudtalelsen, navnlig tænkt på handlingens større eller mindre farlighed. Har barnet - efter sin alder - kun udvist ringe uagtsomhed, kan der være grund til at lempe - også ved større skader, i modsætning i almindelighed til tilfælde, hvor barnet har handlet groft uagtsomt eller ligefrem forsætligt."

Som citeret af Højesteret i U.2019.3990H, anførtes det i betænkning nr. 352/1964, at Familieretskommissionen af 1919 havde foreslået en bestemmelse, der allerede i sin hovedregel fastsatte et lempeligere ansvar for børn end for voksne, men man fravalgte denne model. Lempelse (og bortfald) er således en undtagelse fra det almindelige ansvar.

Det gøres gældende, at der i overensstemmelse med forarbejderne også i forhold til vurderingen af, om et barns erstatningsansvar kan lempes, må lægges betydelig vægt på, at erstatningsansvaret er pådraget som følge af en forsætligt fremsat trussel. Det bemærkes, at det fremgik af forarbejderne til den tidligere myndighedslovs § 63, at der i almindelighed ikke kunne ske lempelse, når der er handlet forsætligt. Civilstyrelsen har imidlertid vurderet, at der på trods heraf har været grundlag for lempelse i denne sag.

Højesteret inddrog i U.2024.331H de i erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt., nævnte momenter i præmisserne, og Civilstyrelsen har ved den skønsmæssige nedsættelse af påstanden taget Højesterets anvendelse af bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt., til efterretning.

En nærmere undersøgelse af de forhold, der efter lovens ordlyd, forarbejder, U.2019.3990H og U.2024.331H kan tale for lempelse, indebærer efter Civilstyrelsens opfattelse, at kravet bør lempes, som det er sket ved Civilstyrelsens nedsættelse af påstanden med ca. 90%, men at kravet ikke helt bør bortfalde.

Om sagsøgtes forhold fremgår det af børnefaglig undersøgelse af 14. juli 2015 (bilag 6, side 24-35), ind-stillingsskema til skoleafdelingens visitation for skoleåret 2011/2012 af 25. januar 2011 (bilag 6, side 36-40), skoleudtalelse til brug ved visitering af 25. januar 2011 (bilag 6, side 41-44), pædagogisk psykologisk vurdering af 25. februar 2015 (bilag 6, side 45-48), pædagogisk psykologisk vurdering af 11. november 2009 (bilag 6, side 49-51) og faglig, social og personlig beskrivelse af 21. april 2015 (bilag 6, side 52-53), at sagsøgtes udfordringer navnlig består i svær overvægt og manglende lektiehjælp, og at der ikke er stillet nogen diagnoser.

Civilstyrelsen bemærker, at sagsøgtes tidligere gennemførelsesmentor ved brev af 29. september 2021 oplyste (bilag 6, side 1), at sagsøgte (fortsat) ikke havde nogen dokumenterede diagnoser. Det er Civilstyrelsens opfattelse, at sagsøgtes (udviklingsmæssige) forhold taler imod, at der skal ske yderligere lempelse eller helt bortfald af erstatningskravet. I modsætning til i U.2024.331H, fremgår det ikke direkte i denne sag, at sagsøgte ikke vil kunne blive selvforsørgende.

Selve hændelsens karakter er efter Civilstyrelsens opfattelse *mere* atypisk og af grovere karakter for en 12-årig dreng end den "tumult", der er beskrevet i Højesterets præmisser i U.2024.331H, idet der i nærværende sag er tale om en forsætligt fremsat trussel på livet med en legetøjspistol, der fremstod ægte. Som det fremgår af både anmeldelsesrapporten fra skolelederen af 2. oktober 2015 (bilag 12) og afhøringsrapport af forurettede af 5. oktober 2015 (bilag 13), var der tale om en ophedet diskussion i klasselokalet, hvor sagsøgte pludselig greb ud efter en legetøjspistol, der fremstod ægte, og sigtede på forurettede i 10-12 sekunder, imens han udtalte "*jeg hader skolen, jeg hader lærerne*", hvorefter han rettede pistolen mod sit eget hoved og udtalte "*jeg har også lyst til at skyde mig selv*". Det er desuden notorisk forkert, som det er anført af sagsøgte, at forurettede "*tilsyneladende [stod] helt alene med hendes opfattelse af situationen som "farlig"*". Det bemærkes, at det fremgår af afhøringsrapporten (bilag 13), at eleverne sad helt stille, rystede og måbende over det, der var sket, ligesom en af eleverne spurgte sagsøgte "*er du klar over hvad du har gjort, du har siddet og truet [forurettede]*".

Det kan lægges til grund, at forurettede – ligesom i U.2024.331H - var udsat for en forsætlig handling, men at forurettedes sygdomsforløb og udvikling af psykiske gener alene kan tilregnes sagsøgte som uagtsomme følger af den forsætlige vold.

For så vidt angår kravets (tilbageværende) størrelse taler dette klart imod bortfald. Kravet på kr. 75.000,00 har ikke en størrelse, hvor det vil

virke urimeligt tyngende. Beløbet kan reelt ikke være mindre, hvis sagsøgte, jf. U.2019.3990H, skal "*stå tilbage med et meget føleligt erstatningsansvar*". Det fremhæves i den forbindelse, at den 14-årige i U.2019.3990H "*kun*" havde handlet groft uagtsomt, og at kravet i sagen af Højesteret blev nedsat fra kr. 3.000.000,00 til kr. 250.000,00 og dermed ca. 90%.

Civilstyrelsen har desuden inddraget det forhold, at sagsøgte efter det oplyste i september 2021 gik på forberedende grunduddannelse (FGU) med en tilknyttet mentor, hvorved det ikke kan forventes, at han vil kunne afvikle den oprindelige gæld inden for en overskuelig fremtid. Det er ligeledes oplyst, at hverken sagsøgte eller dennes forældre på tidspunktet for hændelsen var dækket af en ansvarsforsikring.

For så vidt angår de øvrige momenter i erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt., "*(...) derunder navnlig forholdet mellem den skadegørendes og den skadelidendes evne til at bære tabet og udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre*", skal det fremhæves – som tidligere nævnt - at Civilstyrelsen er indtrådt i forurettedes krav mod sagsøgte, jf. offererstatningslovens § 17.

Dette medfører, at sagsøgte som udgangspunkt hverken skal stilles dårligere eller bedre, end hvis kravet var rettet direkte fra forurettede mod sagsøgte. Med andre ord skal sagsøgte ikke tillægges en særlig indsigtelsesadgang, som han ikke ville have over for forurettede alene som følge af, at det i denne sag er staten, der har betalt forurettede den godtgørelse og erstatning, som sagsøgte er ansvarlig for, jf. U.2020.2390H.

Efter en samlet vurdering er det Civilstyrelsens opfattelse, at retstilstanden efter U.2024.331H må medføre, at der i en situation som den foreliggende bør ske en betydelig nedsættelse med ca. 90% af det oprindeligt fremsatte krav efter erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt.

Der er imidlertid efter Civilstyrelsens opfattelse ikke grundlag for at lade kravet helt bortfalde, idet der særligt henses til karakteren af den fremsatte trussel og det forhold, at det ikke er oplyst, at sagsøgte på baggrund af sine (udviklingsmæssige) forhold skulle være afskåret fra at opnå en tilknytning til det ordinære arbejdsmarked, hvorfor det ikke forekommer urealistisk, at han vil kunne afvikle gælden på kr. 75.000,00 inden for en overskuelig fremtid.

Sammenfattende gøres det dermed gældende, at det ville være i strid med forarbejderne og retspraksis, hvis det var "*gratis*" i ansvarsmæssig

henseende for sagsøgte at fremsætte den forsætlige trussel med en legetøjspistol, der fremstod ægte, mod forurettede.
..."

█ har i sit påstandsdokument af 3. januar 2024 anført:

" ...

HOVEDANBRINGENDER:

Ad forældelse

Det gøres principalt gældende, at det rejste regreskrav er bortfaldet ved forældelse.

Kravet, der danner grundlag for stævningspåstanden, er forældet, idet forældelsesfristen i henhold til forældelseslovens § 3, stk. 1 er 3 år, og idet forældelsesfristen i medfør af § 2, stk. 4 løber fra "skadens" indtræden den 29. september 2015.

Eventuelle regreskrav der støttes på udbetalinger efter voldsofferloven, vil i mangel af sikker gældsvedståelse herefter forælde den 29. september 2018.

Erstatningsnævnets første afgørelse fandt sted den 8. november 2018. Anden afgørelse fandt sted den 13. december 2018 og sidste afgørelse skete den 6. august 2021. Alle afgørelser med efterfølgende udbetalinger sker således efter mere end 3 år efter episoden.

Efter det foreliggende orienteres sagsøgte endda først om udbetalingerne ved brev af 15. september 2021, knap 6 år efter episoden.

Uanset spørgsmålet om █ "erkendelse" af gerningsindholdet i straffelovens § 266, er erstatningskravet og dermed fordringens eksistens og størrelse på intet tidspunkt anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse.

Civilstyrelsens regreskrav, der er afledt af forurettedes eventuelle krav mod sagsøgte, er herefter forældet at regne 3 år fra episoden, jf. forældelseslovens § 3, jf. § 2, stk. 4.

Til dommen U.2015.944H, hvor Højesteret fandt, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, at den 3-årige forældelsesfrist for regreskravet *først* begyndte at løbe, når Erstatningsnævnet havde truffet afgørelse om det pågældende krav, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1, bemærkes, at sagen omhandlede en situation, hvor en voldsmand, ved endelig dom i

en ankesag, blev idømt ubetinget fængselsstraf for vold efter straffelovens § 245. Gerningsmanden blev dømt for at have stukket en kniv i halsen på forurettede.

Der var ved vurderingen af de "særlige omstændigheder" i forhold til forældelse, således ikke nogen begrundet tvivl om deliktsovertrædelsen og dermed hjemlen for Erstatningsnævnets udbetaling efter voldsofferlovens § 1. Deliktet var betryggende bedømt under en straffesag og det må i øvrigt lægges til grund, at gerningsmanden under straffesagen blev gjort bekendt med et adhæsionskrav (eventuelt at kravet eller dele af det blev henvist til civilt søgsmål).

Højesteretsdommen kan derfor efter sagsøgtes opfattelse således ikke udstrækkes til at gælde nærværende sag, hvor en mindreårig, uden betryggende domstolsprøvelse og i øvrigt uden betryggende erkendelse af deliktsovertrædelsen, uprøvet findes erstatningsansvarlig efter almindelige erstatningsretlige regler. Sagsøgte var i øvrigt notorisk helt uvidende om adhæsionskravet indtil 15. september 2021 (bilag 5), 6 år efter "afhøringen".

Det fastholdes således, at regreskravet er forældet i henhold til hovedreglen i forældelseslovens § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 2, hvorefter den 3-årige forældelsesfrist løber fra "skadens" indtræden den 29. september 2015.

Ad årsagssammenhæng mellem episoden og kravet

Sagsøger har ikke godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem episoden og kravet, herunder sygdomsforløbet og at episoden begrundede ansvar for skade.

Der er ikke grundlag for bevislempelse mellem handling og skade, allerede fordi sagsøger ikke har dokumenteret, endsige sandsynliggjort, at sagsøgte forsætligt eller ved grov uagtsomhed truede læreren, jf. straffelovens § 266.

Den 29. september 2015, hvor episoden fandt sted, var sagsøgte kun 12 år gammel og elev på en specialskole (specialklasse) på grund af diverse sociale og udviklingsmæssige deficits. ■■■■■ var mentalt underudviklet i forhold til sin alder og havde efter de fremlagte akter både impressive og ekspressive vanskeligheder i forhold til det danske sprog. ■■■■■ begrebs- og omverdensforståelse var heller ikke på alderssvarende niveau.

Afhøringsrapport af 8. oktober 2015 udgør på det fremlagte grundlag ikke en bindende erkendelse, endsige accept af gerningsindholdet i

trusselsdeliktet. Det gøres gældende, at det ikke er godtgjort, at sagsøgte på tidspunktet tilnærmelsesvist forstod, hvad politibetjenten bad ham tage stilling til. Der er således ikke bevis for, at sagsøgte har erkendt, at han i overensstemmelse med sigtelsen; med et skydevåben truede med at slå [REDACTED] ihjel, og at dette var egnet til at fremkalde alvorlig frygt for [REDACTED] eller andres liv.

Dette understøttes i øvrigt af udateret referat af "førstegangskriminalitet samtale med [REDACTED] far" (fremlagt under bilag 6). [REDACTED] har kun erkendt, at han efterfølgende har måtte acceptere, at læreren misforstod situationen.

Ad opfordringer vedrørende Erstatningsnævnets regresindstilling og Erstatningsnævnets vurdering af deliktovertrædelsen mv. (B og C)

Det bestrides, at U2020.2390H, der vedrørte særlige fristregler, har nogen præjudikatsværdi for nærværende sag. Sagsøgers manglende opfyldelse af opfordringerne (B og C) godtgør derimod, at Erstatningsnævnet ikke har foretaget nogen selvstændig prøvelse af den påståede deliktovertrædelse, men at nævnet har lagt den påståede vedståelse/erkendelse til politiet uprøvet til grund for sagsbehandlingen. Det er ikke betryggende, særligt ikke set i forhold til domstolsprøvelse.

Erstatningsnævnet burde i situationen have foretaget en egentlig selvstændig vurdering af episodens strafferetlige egnethed som deliktovertrædelse, ligesom nævnet ved en sådan prøvelse med de tilgængelige oplysninger burde være kommet frem til, at episoden ikke var tilstrækkelig egnet til at fremkalde alvorlig frygt hos "forurettede" for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, og dermed at deliktet ikke var overtrådt.

I det sparsomme tidstro journalmateriale fra politirapporten, ses der således heller ikke at være godtgjort nogen frygt, endsige alvorlig frygt hos andre tilstedeværende, hverken hos de andre elever eller hos den lærer, der overtog klassen. Det fastholdes herefter, at sagsøgte ikke ved afhøring hos politiet erkendte deliktsindholdet i straffelovens § 266. Sagsøgte erkender ifølge afhøringsrapporten alene, at han (nu) godt vidste, at [REDACTED] var blevet meget forskrækket over det skete. Det bestrides under disse omstændigheder videre, at episoden og sagsøgtens ageren med en notorisk ufarlig legetøjspistol, begrunder et erstatningsansvar for [REDACTED] personskade (differencekravet). Sagsøger har herunder ikke bevist eller sandsynliggjort, at legetøjspistolen med rimelighed kunne forveksles med et ægte skydevåben. Episoden var objektivt ikke egnet til at medføre personskade og sygemelding, og skaden var ikke påregnelig for sagsøgte. Det bestrides videre, at episoden

var egnet til at medføre psykisk sygdom og længerevarende sygemelding hos en i øvrigt sjælerask person.

Ad Regreskravet

Det bestrides, at regreskravet er dokumenteret.

Det er sagsøgers byrde at bevise kravets eksistens og det fastholdes, at differencekravet ikke er dokumenteret med 2 psykiatriske speciallægeerklæringer fra arbejdsskadesagen, der efter eget indhold er udarbejdet uden tidstro journalmateriale til beskrivelse af forudbestående forhold. Begge erklæringer beror – efter eget indhold – alene på [REDACTED] [REDACTED] egne oplysninger til brug for udmåling i en arbejdsskadesag med objektivt ansvar for arbejdsgiver. I oversigten over kilder i afgørelserne fra Arbejdsmarkedet Erhvervssikring er der heller ikke refereret tidstro lægelige akter, der objektivt beskriver [REDACTED] forudbestående psykiske tilstand eller belastninger, uanset dette klart er relevant, også set i forhold til episodens manglende egnethed til at forvolde psykisk skade og sygemelding.

Hertil kommer, at Arbejdsmarkedet Erhvervssikring afgørelser i arbejdsskadesagen på grund de særlige lempelige bevisbyrderregler i Arbejdsskadesikringsloven § 12, stk. 2, ikke i sig selv (og uden selvstændig prøvelse) dokumenterer erstatningsretlig og medicinsk årsagssammenhæng i differencekravssagen.

Da sagsøger har afvist at medvirke til relevant sagsoplysning, og til støtte for kravet eksplicit alene vil støtte sig til bilagene 8 - 11, følger det af bevisbyrderreglerne og sagsøgers standpunktsrisiko, at sagsøger ikke tilnærmelsesvist har løftet bevisbyrden for erstatningskravets og dermed regreskravets berettigelse.

Ad erstatningsansvarslovens § 24 a

Hvis retten efter bevisførelsen desuagtet måtte finde at kravet ikke forældet og tilstrækkeligt dokumenteret og at deliktsovertrædelsen på betryggende vis er erkendt af sagsøgte, gøres det gældende, at sagsøgtes erstatningsansvar skal bortfalde eller yderligere nedsættes, jf. erstatningsansvarslovens § 24 a.

De samlede oplysninger i sagen, herunder særligt karakteren af episoden (handlingens beskaffenhed) samt de foreliggende personlige og økonomiske oplysninger tilsiger, at sagsøgtes erstatningsansvar bør bortfalde helt eller nedsættes yderligere.

Sagsøgte har for det første ikke udøvet forsætlig vold eller anden sammenlignelig grovere kriminalitet, hvor tilsvarende aldersvarende dreng med rimelighed burde indse gerningsindholdet. Sagsøgte var på tidspunktet for den påståede trussel med en legetøjspistol (der sagde pift ved ladegreb), kun 12 år. Han havde imidlertid ikke et tilsvarende aldersmæssigt udviklingstrin og gik i specialklasse. Sagsøgte var således ikke en "normal" og velfungerende 12-årig. At der ikke på tidspunktet var stillet nogen psykiatrisk diagnose, tjener ikke som bevis for at han var aldersvarende eller burde have indset, at klasselæreren helt uventet ville få et psykisk sammenbrud i forbindelse med den objektive helt ufarlige episode.

Det må på det foreliggende grundlag lægges til grund, at sagsøgte på tidspunktet ikke forstod situationen, herunder at den kunne få konsekvenser for læreren. Disse betragtninger understøttes også af, at legetøjspistolen ikke blev konfiskeret og at undervisningen efter det oplyste fortsatte som normalt ved anden lærer. Læreren stod tilsyneladende helt alene med hendes opfattelse af situationen som "farlig" og det fremgår, at læreren ikke syntes, at hun blev støttet af ledelsen i efterfølgende løbet.

I det omfang retten desuagtet lægger til grund, at sagsøgte har erkendt episoden eller burde have erkendt/forstået, at hans leg med legetøjspistolen kunne opfattes som en reel trussel, gøres det gældende, at sagsøgers sygdomsforløb og initiale sygemelding og oplyste efterfølgende udvikling af psykisk lidelse (PTSD), alene kan tilregnes sagsøgte som uagtsomme følger af "truslen".

Til støtte for erstatningens bortfald eller yderligere nedsættelse gøres det i øvrigt gældende, at sagsøgte ikke var dækket af en ansvarsforsikring og at han ikke har nogen realistiske muligheder for, hverken nu eller i fremtiden, at betale regreskravet, hverken helt eller delvist. Sagsøgte har fået fri proces til sagen, da han ikke har nogen egenindtægt eller anden indtægt af betydning. ■■■■■ har ingen formue og heller ikke nogen udsigt til selvforsørgelse.

Det skal endvidere tillægges vægt, at læreren har fået fuld erstatning og godtgørelse gennem lovpligtig arbejdsskadeforsikring og for differencekravet gennem offererstatningsordningen.

Til støtte for bortfald af det nu væsentligt nedsatte krav, henvises i det hele til Højesterets dom af 2. november 2023 (BS-1971/2023-HJR). I dommen kunne Højesteret tilsvarende have nedsat kravet til f.eks. kr.

75.000, men Højesteret fandt, at der i den i øvrigt langt alvorligere sag (forsætlig grov voldsudøvelse med anvendelse af kæp og forsøg på vold og trusler ved anvendelse af sten), skulle ske bortfald af regreskravet mod en tilsvarende 12-årig, der gik i specialklasse. Der er herefter ikke grundlag for Civilstyrelsens nedsatte regreskrav, der i det hele bør bortfalde. Det gøres herunder gældende, at grundlaget for bestemmelsen af størrelsen af det nedsatte krav er helt uoplyst.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Ad forældelse

Episoden fandt sted den 29. september 2015. Erstatningsnævnet har truffet afgørelser den 8. november 2018, den 13. december 2018 og den 6. august 2021. Sagen er anlagt den 8. november 2021.

Forældelsesfristen er 3 år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1. Som udgangspunkt skal forældelsesfristen regnes fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, med mindre andet fremgår af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

I sager, der er omfattet af offererstatningslovens § 17, hvorefter staten indtræder i skadelidtes krav mod skadevolderen i det omfang, der ydes erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes ved overtrædelse af straffeloven, har politiet først grundlag for at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal gøres regres mod den pågældende skadevolder, når Erstatningsnævnets afgørelse foreligger.

Dette medfører, at den treårige forældelsesfrist for regreskravet begynder at løbe, når Erstatningsnævnet har truffet afgørelse om det pågældende krav, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

Retten finder derfor, at kravet mod [REDACTED] ikke er forældet.

Ad sagens genstand

På baggrund af sagens oplysninger, herunder [REDACTED] egen forklaring i retten, kan det lægges til grund, at der den 29. september 2015 fandt en episode sted i undervisningen i den specialklasse, hvor [REDACTED] var elev. Episodens omdrejningspunkt var en konflikt i klassen mellem nogle af eleverne, herunder [REDACTED].

Det kan endvidere lægges til grund, at [REDACTED] den pågældende dag havde medbragt en legetøjpistol, og at han under den pågældende episode og under tilstedeværelse af sin lærer tog pistolen frem, så denne var synlig for både læreren og de andre elever i klassen. Endvidere kan det lægges til grund, at [REDACTED] under episoden, og mens legetøjpistolen var fremme og synlig for læreren, udtalte, at han hadede lærerne og havde lyst til at skyde sig selv eller lignende.

Den pågældende legetøjpistol blev ikke konfiskeret eller på anden måde bevissikret, og der blev ej heller optaget fotos af pistolens udseende. Uagtet dette, finder retten, at det må lægges til grund, at legetøjpistolen i den konkrete situation, hvor der var en konflikt i klassen, og hvor [REDACTED] fremsatte de anførte udtalelser, mens han sad med pistolen fremme, underbyggede alvoren i situationen.

Retten finder herefter, at [REDACTED] under den pågældende episode fremsatte trusler, som omfattet af straffelovens § 266, og at [REDACTED] handlede forsættligt. Retten finder, at [REDACTED] dermed handlede ansvarspådragende overfor den pågældende lærer.

Den pågældende lærer blev sygemeldt efter episoden og har efterfølgende fået konstateret PTSD og personlighedsændring efter katastrofeoplevelse. Erstatningsnævnet har på denne baggrund tilkendt læreren i alt 745.839,28 kr. i tabt arbejdsfortjeneste, svie og smertegodtgørelse, erhvervsevnetabsstatning og udgifter til advokatbistand, inklusive tillæg af renter.

På baggrund af de fremlagte speciallægeerklæringer, herunder særligt psykiatrisk speciallægeerklæring af 9. november 2018, finder retten, at det er mere sandsynligt, at den pågældende lærers psykiske lidelser og diagnose med PTSD ikke ville være indtrådt uden den pågældende episode og truslerne fra [REDACTED], end at diagnosen ville være indtrådt også uden denne episode, hvorfor lærerens diagnose er en følge af de fremsatte trusler.

Retten finder på denne baggrund, at skaden må anses for forårsaget af [REDACTED], således at der foreligger årsagssammenhæng, og at dette var påregneligt.

Uagtet, at [REDACTED] forsættligt fremsatte trusler, finder retten, at det ikke kan lægges til grund, at [REDACTED] under den pågældende episode havde til hensigt rent faktisk at påføre læreren skader, hvorfor lærerens efterfølgende diagnoser alene kan tilregnes ham som uagtsomme følger af de forsættelige trusler.

På baggrund af sagens oplysninger kan det lægges til grund, at [REDACTED] gik i den pågældende specialklasse, fordi han havde visse udfordringer. Det må lægges til grund, at en del af disse udfordringer til dels skyldtes manglende omsorg og støtte fra hans forældre i forhold til hans trivsel og udvikling, herunder idet [REDACTED] ikke har en diagnose.

[REDACTED] har gået på FGU for at forbedre matematik efter folkeskolen. Han havde en gennemførelsesmentor tilknyttet på skolen, og vedkommende besvarede på hans vegne partshøringen fra Midt- og Vestsjællands Politidistrikt. [REDACTED] læser i dag til social- og sundhedshjælper, hvor han ligeledes har en mentor tilknyttet med henblik på at hjælpe ham med at gennemføre sin uddannelse.

Efter oplysningerne om [REDACTED] personlige forhold finder retten, at han ikke har udsigt til at kunne afvikle regreskravet inden for en overskuelig fremtid, selvom beløbet er sat betragteligt ned.

Dertil kommer, at der rent faktisk alene var tale om en legetøjspistol, hvorfor situationen reelt ikke var farlig, uanset at det fremstod sådan på det pågældende tidspunkt.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder finder retten derfor, at regreskravet mod [REDACTED] skal bortfalde, jf. erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt.

Retten tager derfor [REDACTED] påstand om frifindelse til følge.

Efter sagens resultat skal Civilstyrelsen betale sagsomkostninger til [REDACTED], jf. retsplejelovens § 312, stk. 1. [REDACTED] har fri proces, hvorfor sagsomkostningerne skal betales til statskassen.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, der ved sagens anlæg var angivet til 745.839,28 kr. og først blev nedsat ganske kort forud for hovedforhandlingen, og sagens forløb samt omfang fastsat til dækning af advokatudgift med 86.000 kr. [REDACTED] er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

[REDACTED] frifindes.

Civilstyrelsen skal til statskassen betale sagsomkostninger med 86.000 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.